

JIMMY P.

Psychoterapie préríjního indiána

(režie: Arnaud Desplechin, 2013)

Premiéra: 4. 12. 2014

Nový film známého francouzského režiséra Arnauda Desplechina (*Učená pře aneb Můj pohlavní život, Králové a královna, Vánoční příběh*) je pozoruhodnou sondou do pozapomenuté kapitoly z dějin psychiatrie a zároveň hereckým koncertem představitelů dvou na první pohled nesourodých hrdinů: Benicia del Tora v roli indiána Jimmyho Picarda a Mathieua Amalrica jako jeho lékaře Georgese Devereuxe.

Je polovina padesátých let. Americký indián Jimmy Picard (*Benicio del Toro*), který za druhé světové války bojoval v Evropě, trpí od návratu domů chvilkovými závratěmi, dočasnou slepotou, ztrátou sluchu. Lékaři ale nedokáží najít žádné fyzické příčiny. Do nemocnice pro válečné veterány proto povolají francouzského psychoanalytika, antropologa a odborníka na kulturu původních obyvatel Ameriky Georgese Devereuxe (*Mathieu Amalric*). Devereux se s Jimmy Picardem

společně pustí do odhalování příčin Picardova stavu. Devereux se tak zapíše do dějin psychologie jako ten, kdo definoval post-traumatický syndrom, postihující válečné veterány.

Epický příběh o válečném pekle, indiánech a hlavně o síle přátelství natočil úspěšný francouzský režisér Arnaud Desplechin jako svůj první „americký“ film. Snímek byl uveden v hlavní soutěži na festivalu v Cannes 2013.

Originální název: Jimmy P. / **Režie:** Arnaud Desplechin / **Scénář:** Arnaud Desplechin, Kent Jones, Julie Peyr/

Hrají: Benicio del Toro, Mathieu Amalric, Gina McKee, Larry Pine, Joseph Cross / **Kamera:** Stéphane Fontaine /

Střih: Laurence Briaud / **Hudba:** Howard Shore / **Země:** Francie, USA / **Rok výroby:** 2013 / **Jazyk:** anglicky s českými titulky / **Přístupnost:** přístupný / **Stopáž:** 117 min

O FILMU:

Inspirován skutečným příběhem je film *Jimmy P. (Psychoterapie préríjního indiána)* adaptací knihy *Realita a sen* (Reality and Dream) maďarsko-francouzského antropologa a psychiatra Georgese Devereuxe. Kniha, poprvé publikována v roce 1951, reflektuje pozoruhodný multidisciplinární talent spisovatele, rozkročeného mezi antropologií a psychoanalýzou, který otevřel cestu etnopsychiatrii a dalším disciplínám. Je to také jediná kniha o psychoanalýze, která přesně popisuje celou analýzu, krok po kroku.

Georges Devereux (1908 – 1985) byl maďarský žid, který se do Paříže přestěhoval v roce 1920. Po krátkém období vědeckého studia (po boku nobelistky Marie Curie), pocítil povolání k entologii a antropologii. Jako současník Claudea Levi-Strausse, který právě prováděl své první studie amazonských přírodních národů, se Devereux rozhodl udělat předmětem svého studia Severní Ameriku. Proto přesídlil do USA, kde se specializoval na indiánský kmen Mohave, jimž věnoval i svou doktorskou práci. Jeho pozorování vedla za hranici striktní sociologie a jeho zájem o psychiatrické a psychologické otázky se prohluboval.

V době, kdy začal pracovat v nemocnici ve městě Topeka (Topeca Winter Hospital), už měl Devereux za sebou několik výzkumných postů. Tato vojenská nemocnice – pro film obnovená – byla jednou z prvních v Americe určených pro léčbu válečných veteránů trpících psychickými problémy.

Díky svému vzdorovitému založení si Devereux vysloužil mírně kontroverzní pověst člověka stojícího tak trochu mimo vědeckou komunitu - „příliš freudiánský pro antropology, příliš etnologický pro psychoanalytiku, ne dost psychiatrický pro terapeuty,“ jak to popsala Elisabeth Roudinesco v předmluvě knihy *Realita a sen*.

Po jeho smrti byl popel Georgese Devereuxe přemístěn podle jeho posledního přání do mohavské indiánské rezervace v Coloradu.

O REŽISÉROVI:

Mistr komorních psychologických dramát s jemným ironickým podtextem **Arnaud Desplechin** (nar. 1960) vystudoval pařížskou filmovou školu IDHEC, poté spolupracoval jako kameraman a scenárista na krátkých filmech jiných režisérů (Eric Rochant, Eric Barbier či Patrick Grandperret). Režiroval dva krátké hrané snímky - *La vie des morts* (Život mrtvých, 1990), který získal cenu Jeana Viga, a *La Sentinelle* (Stráž). Jeho prvním celovečerním filmem byla *Učená pře aneb Můj pohlavní život* (1996) z prostředí mladých intelektuálů, kterým vzbudil velký zájem kritiky. Následoval snímek *Esther Kahn* (2000) o židovské herečce

žijící v Londýně koncem 19. století, oceněný snímek oceněn jako francouzský film roku 2000 a byl nominován na Zlatou palmu v Cannes. Dalším ceněným snímkem byl *Králové a královna* (Rois et reine, 2004), za který získal Desplechinův oblíbený představitel Mathieu Amalric cenu César. Amalric a celá plejáda vynikajících francouzských herců - Catherine Deneuve, Jean-Paul Roussillon, Anne Consigny, Hippolyte Girardot, Emmanuelle Devos, Chiara Mastroianni – se sešla ve filmu *Vánoční příběh* (2008), rovněž nominovaném na Zlatou palmu v Cannes.

Rozhovor s Arnaudem Desplechinem (Jonathan Robbins pro Film Comment):

Jak jste na tento projekt přišel?

Je to kniha, kterou jsem četl před spoustou let, strašně se mi líbila. Ten nápad se mi stále vracel. Po *Vánočním příběhu* tu byl velký strach z remaku *La Vie des morts* – děsil jsem se toho. Ten příběh je o lidech z jedné rodiny,

uvězněných v jednom v domě, takže se to celé odehrává mezi postavami, které pocházejí ze stejného prostředí, všichni jsou bílí, ze severní Francie, z Roubaix. Takže před tím jsem chtěl utéct, chtěl jsem se zabývat postavami, které nejsou ze stejného prostředí, a na tom stojí *Jimmy P.*: přátelství mezi židovským chlápem a Indiánem, tedy mezi dvěma lidmi, kteří pocházejí ze dvou různých vesmírů. Měl jsem pocit, že už jsem snad dost dospělý na to, abych na to mohl začít pracovat, i když jsem tu knihu četl už tak strašně dávno. Miluju rozhovory mezi doktory a pacienty. Používal jsem ty rozhovory v upravené podobě při práci s herci na svých předchozích filmech. Čím víc jsem na tom pracoval, tím víc jsem si uvědomoval, jak fantastický je to materiál.

Máte dlouholetý vztah k Mathieu Amalricovi, ale proč Benicio Del Toro?

Viděl jsem spoustu filmů natočených v rezervacích nebo i hollywoodských filmů, sledoval jsem indiánské herce nebo neamerické herce, jak hrají Indiány, ale nikdy jsem nebyl spokojený. Nikdy jsem v těch filmech neviděl mého Jimmmyho. A naprosto mě zasáhlo, víc než dokážu vyjádřit, když jsem viděl Benicia hrát Indiána ve filmu *Přísaha*. V žádném novějším americkém filmu jsem neviděl tak uchopenou roli Indiána, tak hlubokou a drsnou, jako to on předvedl v *Přísaze*. Je to, jako byste se dívali na kámen plný bolesti. To jak Benicio huhňá, prostě on měl tu schopnost být Jimmym. A když si představíte jeho život – jaký je to zvláštní osud, že přijel do Ameriky, když mu bylo 14, stal se Američanem, ale nikdy vlastně nebyl Američanem, vždycky byl outsider. Pořád chtěl být součástí Hollywoodu. Měl jsem dojem, že ve svém vlastním životě prožívá cosi podobného jako Jimmy.

HRAJÍ:

Mathieu Amalric (nar. 1965)

Patří k nejlepším a nejobsazovanějším francouzským hercům současnosti. Je mistrem psychologické drobnokresby, bezchybně ovšem vystříhl i bondovského zlosyna ve filmu *Quantum of Solace*. S Despechinem spolupracoval na filmech *Učesná pře* aneb *Můj pohlavní život*, *Králové a královna*, *Vánoční příběh* a *Jimmy P.* Výběr z filmografie: *Sbohem, můj sladký domove* (r. O. Losseliani, 1999), *Skafandr a motýl* (r. J. Schnabel, 2007), *Herečky* (r. Valeria B. Tedeschi, 2007), *Blondáček* (r. T. Gilou, 2007), *Quantum of Solace* (r. M. Forster, 2008), *Kuře na švestkách* (r. M. Satrapi, V. Paronnaud, 2011), *Venuše v kočichu* (r. R. Polanski, 2013), *Grandhotel Budapešť* (r. W. Anderson, 2014).

Benicio Del Toro (nar. 1967)

Rodák z Portorika se proslavil především rolemi drsných chlapíků, ať už padouchů nebo policistů. První velkou roli dostal v bondovce *Povolení zabíjet* (1989). Výběr z filmografie: *Beze strachu* (r. P. Weir, 1993), *Basquiat* (r. J. Schnabel, 1996), *Strach a hnus v Las Vegas* (r. T. Gilliam, 1998), *Traffic - nadvláda gangů* (r. S. Soderberg, 2000), *Přísaha* (r. S. Penn, 2001), *21 gramů* (r. A. G. Iñarritu, 2003), *Sin City - město hříchu* (2005), *Divoši* (O. Stone, 2012).

Tiskový servis:

Hedvika Petrželková, Film Distribution Artcam, Rašínovo nabřeží 6, 128 00 Praha 2,

tel.: +420 776 167 567

hedvika.petrzelkova@artcam.cz

Foto a další informace ke stažení: <http://artcam.cz/jimmy-p/>